

Інформація про збудників захворювання в людей. Вакцинація — це захист!

Що таке кір?

Кір спричиняють віруси, і він дуже широко розповсюджується. Кір є дуже заразним. Інфекція кору не є небезпечним захворюванням, оскільки ускладнення виникають лише приблизно в кожного десятого хворого. У Німеччині частота випадків захворювання на кір сильно знизилася завдяки вакцинації. Однак їхня концентрація постійно спостерігається в незахищених осіб. Хвороба зустрічається в підлітків та молоді, тож про те, що вона дитяча, вже мови не йде. Для того, щоб кір у Німеччині зник, потрібно щепити все більше людей, особливо тих, що відносяться до цих вікових груп.

Як передається кір?

Від людини до людини
Віруси кору передаються виключно від людини до людини. Майже кожен контакт незахищеної особи з хворою особою призводить до зараження, навіть якщо контакт відбувся на відстані декількох метрів. Під час кашляння, чхання та розмови збудники можуть розповсюджуватися в повітрі в маленьких краплях слини, і люди їх вдихатимуть.

Які ознаки захворювання відчують хворі?

На початку захворювання на кір виникають скарги, як-от висока температура тіла, кашель, нежить, а також запалення носової й ротової порожнин та слизової оболонки ока. Лише через декілька днів з'являється типове висипання на шкірі, спочатку на обличчі та за вухами, а потім по всьому тілу. Висипання супроводжується черговим підвищенням температури та припиняється через 3–4 дні. У результаті цього може лущитися шкіра. Кір тимчасово послаблює імунну систему, тому організм стає більш чутливим до інших збудників. Таким чином, можуть виникнути **ускладнення**, які часто спричиняють додаткові збудники, наприклад, запалення середнього вуха, дихальних шляхів або легень. Особливо страшним ускладненням кору є запалення мозку. Воно зустрічається один раз на тисячу випадків захворювання на кір. Від 10 до 20 % постраждалих помирають. 20–30 % відчувають важкі наслідки, як-от порушення розумової діяльності чи параліч. Дуже рідко через декілька років після захворювання на кір може виникати так званий ПСПЕ — підгострий склерозивний паненцефаліт. ПСПЕ — це прогресивне запалення мозку та нервової системи, яке завжди призводить до смерті. Особливу загрозу воно становить для дітей, які перехворіли на кір упродовж першого року життя.

Коли хвороба проявляється та як довго хвора особа є заразною?

Перші скарги з'являються приблизно через 8–10 днів після зараження. До появи типового висипання шкіри здебільшого минає 2 тижні. Хворі люди є заразними вже приблизно на 3–5 день, ще до появи висипання. Після появи висипання на шкірі людина є заразною ще впродовж 4 днів. Той, хто переніс захворювання на кір, захищений від повторного зараження на все життя.

Хто особливо підпадає під ризик?

На кір може захворіти будь-хто, хто ще не хворів або достатньою мірою не захищений за допомогою повного курсу вакцинації. Особливу небезпеку захворювання становить для немовлят, які ще занадто малі для проведення вакцинації, а також для підлітків і молоді, яким у дитинстві не зробили одне чи навіть два щеплення від кору. Відносно людей з ослабленим імунітетом, яких не можна вакцинувати від кору, немовлят та дорослих існує підвищений ризик виникнення ускладнень після захворювання на кір.

На що мені звернути увагу за наявності захворювання?

- ▶ Під час гострої фази захворювання хворі мають дотримуватися постільного режиму та перебувати в ізоляції.
- ▶ Зателефонуйте в клініку та повідомте про підозру на наявність у вас кору, щоб перш ніж вас відвідати, медична бригада вжила відповідних заходів із захисту.
- ▶ Спеціального лікування від кору не існує, можна лише полегшити скарги, як-от підвищення температури.
- ▶ Антибіотики не діють проти захворювань, які викликають віруси. За потреби їх приймають тоді, коли додатково виникають ускладнення, спричинені бактеріями.
- ▶ Щодо кору діють положення Закону про захист від інфекційних захворювань. Діти й дорослі, в яких виявлено захворювання на кір чи щодо яких існує відповідна підозра, мають негайно припинити відвідування громадських установ, як-от шкіл або дитячих садків, чи призупинити свою професійну діяльність у цих місцях. Це також стосується осіб, у чиєму помешканні є хворі або особи з підозрою на інфікування. Хворі мають повідомити про своє захворювання в громадську установу.
- ▶ Рішення про відновлення діяльності чи відвідування громадської установи ухвалює лікар, який проводить лікування, або відповідальний департамент охорони здоров'я. Допуск до установи можливий після зникнення скарг та не раніше 5-го дня після появи висипання на шкірі.

Як я можу себе захистити?

Постійний комітет із вакцинації (STIKO) рекомендує робити щеплення від кору. Для цього бажано застосовувати комбіновану вакцину, яка, окрім кору, також захищає від паротиту та краснухи.

- ▶ Дітям рекомендують формувати захист у два кроки. Перше щеплення слід зробити у віці від 11 до 14 місяців, а друге – не раніше, ніж через 4 тижні після першого, але не пізніше завершення другого року життя. Тільки в такому разі рекомендована вакцинація буде повністю захищати від кору. Як правило, перше щеплення від кору, краснухи й паротиту можна робити в рамках профілактичного огляду U6. Вперше це комплексне щеплення можна провести у віці 9 місяців, перш ніж дитина почне відвідувати громадську установу, коли їй виповниться 11 місяців.
- ▶ Невакцинованим дітям і підліткам потрібно зробити щеплення двома дозами якнайшвидше.
- ▶ Дорослим, які народилися після 1970 року, рекомендують робити щеплення, якщо вони не вакциновані від кору взагалі чи вакциновані лише однією дозою в дитинстві. Це також стосується тих, чий статус вакцинації невідомий. Таким особам потрібно ввести одну дозу вакцини.
- ▶ Співробітникам/співробітницям служб охорони здоров'я або громадських установ, які народилися після 1970 року, як-от співробітникам/співробітницям дитячих садків чи шкіл, працівникам/працівницям, які доглядають за особами з послабленням імунної системи, рекомендують зробити щеплення від кору, якщо вони не вакциновані взагалі, отримали лише одну дозу в дитинстві чи якщо їхній статус вакцинації невідомий.

Особа, яка мала контакт із хворим на кір та не захищена від цієї хвороби, за можливості має впродовж 3 днів зробити щеплення від кору, краснухи й паротиту, тобто так зване переривальне щеплення. Також за небезпеки заразитися можна вакцинувати немовлят віком від 9 місяців. Це допоможе попередити розвиток захворювання за відповідних обставин або зробити його перебіг легшим. Контактним особам, яким не можна робити щеплення від кору, краснухи й паротиту (як-от немовлятам віком до 6 місяців і вагітним), STIKO рекомендує скористатися тимчасовим засобом попередження зараження у вигляді антитіл (імуноглобулінів).

Особам, які контактували з хворими на кір та які не вакциновані повністю чи не хворіли на цю хворобу, згідно з Законом про захист від інфекційних захворювань відвідувати громадські установи заборонено. Департамент охорони здоров'я може тимчасово заборонити незахищеним особам відвідувати громадську установу.

Відвідувати громадську установу можна, тільки якщо:

- ▶ у довідці про вакцинацію зазначено, що особа пройшла повний курс вакцинації
- ▶ або впродовж 3 днів було зроблено переривальне щеплення (не стосується контактних осіб, які живуть із хворими на кір в одному помешканні)
- ▶ або наявність захисту від кору було підтверджено лабораторним дослідженням

Де я можу отримати інформацію?

Більш детальну інформацію можна отримати в місцевому департаменті охорони здоров'я. Оскільки випадки захворювання на кір реєструють, у департаменті є інформація про поточну ситуацію, а також там володіють великим досвідом поводження з цією хворобою.

Також більше (кваліфікованої) інформації можна отримати на сайті Інститута Роберта Коха (www.rki.de/masern).

Більше інформації щодо захисту від інфекційних захворювань за допомогою вакцинації подано на сайті Федерального центру медичного просвітництва (www.impfen-info.de).

ПЕЧАТКА

Видавник:

Федеральний центр медичного просвітництва (Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung), Кельн. Усі права захищено.

Створено в співпраці з Федеральним об'єднанням лікарів громадської служби здоров'я (Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V.) та за погодженням з Інститутом Роберта Коха.

Цю інформацію для населення можна безкоштовно завантажити на головній сторінці www.infektionsschutz.de.